

Lēts prieks tas nav!

DIENAS
TĒMA

EKSPERTS

Energoresursu cenas var pieaugt

Jānis Negribs,
SPRK Enerģētikas
departamenta direktors

Kurināmā resursu tirgos būtiskas izmaiņas nav notikušas. Vienlaikus nevar izslēgt, ka, saglabājoties zema gaisa temperatūrai, energoresursu cenas var pieaugt. Iedzīvotājiem noteikti jāņem vērā, ka aukstāka laika iestāšanās būs jūtama arī decembrī saņemtajos siltumenerģijas rēķinos saistībā ar lielāku patērēto siltumenerģijas daudzumu apkurei. Līdz ar to arī pie zemākiem tarifiem rēķina apmērs var būt lielāks, salīdzinot ar saņemto rēķinu novembrī.

Joprojām saglabājas tendence, ka lielākajai daļai siltumapgādes komersantu tarifi samazinās kurināmā cenu izmaiņu dēļ. Vienlaikus ir arī komersanti, kuriem tarifi palielinās. Tas saistīts ar nelielu kurināmā izmaksu kāpumu, salīdzinot ar vasaras mēnešos piemēroto. Savukārt atsevišķās apkures sezonā tarifi netika pārskatīti, šobrīd atbilstoši aktuālajām kurināmā cenām aprēķinātie tarifi ir augstāki.

Būtiskākais faktors tarifu samazinājumam joprojām ir

kurināmā cenu kritums. Apdzīvotajās vietās, kur siltuma ražotāji iepriekšējā apkures sezonā kurināmo iepirka par augstām cenām, mainoties līguma cenai un izlietojot dārgākos krājumus, tarifi strauji samazinās. Savukārt tur, kur nebija iepirkts tik dārgs kurināmais, izmaiņas tarifos ir mērenākas. Kurināmā cenu svārstības lielā mērā ir atkarīgas no izvēlētajā kurināmā veida un brīža, kurā komersants slēdzis līgumu par kurināmā piegādi, tostarp līguma darbības ilguma.

Esam novērojuši, ka komersanti kurināmā iegādei izvēlas dažādas pieejas. Tiem, kas slēdz līgumus par kurināmā iegādi

uz pusgadu, cena tiek nofiksēta ilgākam laikam. Savukārt, ja līgumus slēdz pa mēnešiem un vērtē, vai kurināmā cenas varētu vēl samazināties, – tarifi mainās katru mēnesi. Joprojām ir arī komersanti, kuriem vairākus gadus tarifi nav bijuši pārskatīti, un salīdzinājumā tie joprojām ir zemi. Šādiem komersantiem līdz ar jaunu kurināmā piegāžu līgumu noslēgšanu tarifi pieaug, jo iepriekš tarifā ietvertā kurināmā cena bija būtiski zemāka par jaunajā līgumā noteikto.

Lai arī, pateicoties kurināmā cenas izmaiņām, šobrīd siltumenerģijas tarifi lielākoties samazinās, droši var prognozēt, ka tie vairs nebūs tādā līmenī, kā, piemēram, 2021. gadā. Lai arī lielāko daļu no siltumenerģijas tarifa veido tieši kurināmā izmaksas, šogad neliels pieaugums vērojams arī citās komersantu izmaksās, kas saistīts ar vispārējo cenu pieaugumu valstī. Attiecīgi tas atstāj ietekmi arī uz komersantu siltumenerģijas apgādes pakalpojuma nodrošināšanas izmaksām. Kopumā, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, siltumenerģijas ražošanas izmaksas ir nedaudz palielinājušās visās siltumenerģijas tarifu veidojošās pozīcijās.▶

<< Paziņojumā informēja: "Piedāvātais tarifs varētu stāties spēkā no 2024. gada 1. janvāra. Spēkā esošo tarifu izmaiņas ir saistītas ar siltumenerģijas apgādes apjomu, mainīgo un pastāvīgo izmaksu izmaiņām." Izmaiņas dažādi skartu pilsētas un pagastus, kuros "Grobiņas namserviss" nodrošina siltumapgādi; dažviet samazinātos izmaksas, citviet ievērojami pieaugtu.

"Kurzemes Vārds" interesējās SPRK, vai projekts apstiprināts. Siltumenerģijas nodaļas tarifu vecākais eksperts Valts Šulcs informēja: "Tarifa projekts ir izvērtēšanā, tā nav ievilkusies, notiek normatīvā noteiktajos termiņos. No sīkākajiem komentāriem šobrīd atturēšos."

SPRK Siltumenerģijas nodaļas galvenais tarifu eksperts Vjačeslavs Smirnovs paskaidro: "Komersants norāda, pēc viņa domām, prognozēto termiņu, bet bieži vien situācija, kā jau reālajā dzīvē, ir citādāka. Pieprasa papildu informāciju, un tad izskatīšana apstājas. Komersants nedomā, ka viņam vēl ko prasīs, tāpēc termiņu nosaka pēc

saviem ieskatiem, bet tas nav saistošs, tikai informatīvs."

Kad tarifu izvērtē, to virza uz regulatora padomes sēdi apstiprināšanai. Kad tas sēdē tiek apstiprināts, tad 30 dienu pēc lēmuma publikācijas "Latvijas Vēstnesī" stājas spēkā. Tā ka pat tad, ja "Grobiņas namserviss" tarifu apstiprinās decembrī, tas no 1. janvāra nekādi nevar stāties spēkā, saka Vjačeslavs Smirnovs.

Jāmaksā, un viss

Liepājā galvenais siltumapgādes veids ir centralizētā siltumapgāde. Pēc 2022. gadā apkopotajiem datiem, šādā veidā tiek apsildītas pavisam 1158 ēkas: 633 daudzdzīvokļu dzīvojamajās mājās, 245 privātmājās, 173 komercobjekti un 107 valsts un pašvaldības objekti.

"Protams, tādas cenas, kādas bija pirms visām šīm krīzēm, vairs nav redzētas. Dzīvoju privātmājā, kas aprīkota ar gāzes apkuri, bet atstātas arī krāsnis, tad nu varam izlīdzināties arī ar tām vajadzības gadījumā. Kad rēķins pērn sadārdzinājās, tas

tiešām bija negaidīti liels. Iepriekš apkures sezonā maksājām līdz 100 eiro, bet krīzes laikā tie bija pat vairāk nekā 400 eiro par apkuri vien, līdz brīdim, kad spēkā stājās regulējums un sāka maksāt kompensācijas. Pateicoties atbalstam, bija aptuveni 200 eiro," atminas liepājniece Veneta.

Šogad apkures cenas neesot tik šokējošas. "Tagad, kad ziema kļūst vēsāka un apkuri izmantotam intensīvāk, protams, pieaug arī summa. Nupat saņēmām rēķinu par pagājušo mēnesi – 256 eiro. Septembrī, oktobrī bija aptuveni 100 eiro. Bet nu kādi risinājumi tur var būt – jāmaksā, un viss. Jā, var kurināt ar malku, bet, ja mēs tā padomājam, – jāpērk malka vai briketes, jānes, jākurina, jātīra. Tas viss arī nav lēti, pieļauju, ka to pašu summu vien veidotu. Arī malkas cenas aug," spriež Veneta.

SIA "Liepājas namu apsaimniekotājs" pārstāve Ita Cērmane skaidro, ka auditu veikt varēs aptuveni pēc diviem mēnešiem, šobrīd to darīt būtu vēl pārāgri, jo saņemti vien dažādi pirmie rēķini. "Kopumā gan nevarētu

UZZIŅAI

MĀJOKĻA PABALSTS LIEPĀJĀ

- Tas ir pašvaldības sociālais atbalsts māsaimniecībām ar zemiem ienākumiem, kurās izdevumi par mājokli lielāki par ienākumiem vai tie pilnībā nesedz izdevumus par mājokli.
- Lai pieprasītu mājokļa pabalstu, vienai no māsaimniecības personām nepieciešams vērsties Sociālajā dienestā, pierakstoties uz pieņemšanu.
- Pabalstu var pieprasīt māsaimniecība, kura dzīvo savā īpašumā vai īrētā mājoklī un tur deklarējusi dzīvesvietu.
- Pabalsta piešķiršanai tiek vērtēti ģimenes ienākumi, izdevumi, uzkrājumi un piederošie īpašumi, bet izmaksājamā pabalsta apjoma aprēķinā tiek ņemti vērā arī MK noteiktie normatīvi dažādiem komunālajiem maksājumiem.
- Mājokļa pabalstu izmaksā ne retāk kā reizi trijos mēnešos, izņemot mājokļa pabalstu cietā kurināmā iegādei, kuru var izmaksāt vienā vai vairākās reizēs kalendārajā gadā.
- Pabalstu pārskaita apsaimniekotājam vai komunālo pakalpojumu sniedzējiem, vai arī uz iesniedzēja norādīto kredītiestādes maksājumu vai pasta norēķinu sistēmas kontu.

AVOTS: LIEPAJA.LV

DIENVIDKURZEMES NOVADĀ

- Mājokļa pabalsts tiek piešķirts, individuāli izvērtējot materiālo stāvokli un komunālos izdevumus.
- Sociālais dienests var piešķirt maznodrošinātas māsaimniecības statusu, ja māsaimniecības ienākumi nepārsniedz 376 eiro vienai personai un 264 eiro par katru nākamo personu māsaimniecībā.
- Sociālais dienests var piešķirt trūcīgas māsaimniecības statusu, ja māsaimniecības ienākumi nepārsniedz 313 eiro vienai personai un 290 eiro par katru nākamo personu māsaimniecībā.

AVOTS: DKN.LV

teikt, ka justu īpaši izteiktu neapmierinātību no iedzīvotājiem. Iespējams, cilvēki jūt izmaiņas, jo pērn bija pašvaldības atbalsts," min I. Cērmane.

Apsaimniekotājs zina teikt, ka Liepājā par apkuri iepriekšējā sezonā visus maksājumus nokārtojuši vairāk nekā 97% šī pakalpojuma saņēmēju, kas ir labs rādītājs atšķirībā no citām pilsētām. Piemēram, Daugavpils iedzīvotāju kopējais parāds par siltumapgādi rudenī bija sasniedzis 2,6 miljonus eiro.

Trešais zemākais siltuma tarifs

"Liepājas enerģija" 2023./2024. gada apkures sezonā ir noslēgusi līgumus ar 10 šķelšanas piegādātājiem. "Tas ļauj samazināt dažādus riskus un veicina veselīgu konkurenci, savukārt par dabasgāzes piegādi ir noslēgts viens līgums. Siltumenerģija Liepājā par gandrīz 90% tiek saražota no atjaunīgajiem resursiem – koksnes šķeldas. Uzņēmums gadā nokurina vairāk nekā 300 000 m³ šķeldas," skaidro SIA "Liepājas enerģija"

valdes priekšsēdētāja vietnieks Jānis Bērziņš.

Viņš norāda, ka 2023. gadā vidēji Liepājā ir trešais zemākais siltuma tarifs starp lielajām pilsētām – 91,39 EUR/MWh. "Tas ir dārgāk, nekā bija vidēji 2022. gadā – 75,37 EUR/MWh. Galvenokārt tāpēc, ka 2022. gadā pirmos deviņus mēnešus uzņēmums strādāja ar zaudējumiem, siltuma tarifam nesedzot izmaksas par kurināmo. Kopš 2022. gada 1. oktobra uzņēmuma siltuma tarifs ir būtiski augstāks, jo atbilst pašreizējām kurināmā cenām. Iespējams, ka vairāku lielo pilsētu tarifi atpaliek no gāzes cenas celšanās par aptuveni trīs mēnešiem, taču Liepājā tarifs seko gāzes cenai uzreiz, lai arī tās ietekme ir neliela. To rādīs salīdzināmā tarifu dinamika nākamā gada pirmajā pusē," papildina J. Bērziņš.

Būtisks ir arī faktors, ka dažās 2023. gada salīdzinājumā iekļautajās pilsētās siltumenerģijas ražotāji siltuma cenu subsidē ar saņemto OIK jaudas maksu, savukārt "Liepājas enerģijai" tādas nav.▶